

Kraštietis Almuntas Baronas: socialinė raiška ir tapybos parodos

⇒ ATKELTA IŠ 5 P.

Pristatydamas žiūrovams triptiką „Tėviškė“, alsuojantį nuoširdžia meile gimtinei, tėvų žemei, gyvenimui ir sodybai, kiekvieną paveikslą Almuntas aptaria atskirai. Juose įkūnytus sumanymus, jis glaudžiai sieja ne vien su šeimos, bet ir su Lietuvos gyvenimą lėmusiais istoriniais įvykiais. „Pirmasis paveikslas „1936 m. pavasaris“, – sako jis, – Čia tėvas arią sodą, o aš natūraliai guliu lopšy, man jau trys mėnesiai. Ir kaip šiandien atsime nu (juokiasi), tėvas, grįžęs iš miestelio, atsinešė sidabrinį Lietuvos pinigą, nukaldintą tą patį pavasarį (rodo ant kaklo kabančią si-

dabrinę monetą). Tėvas sako: „Imk, čia yra pati stipriausia ir patikimiausia valiuta Europoje.“ Ir tai tikrai buvo tiesa, kadangi tais laikais meluoti buvo dar negarbinga.

Antrasis paveikslas „1938 m. Vasara“. Aš čia jau beveik trejų metų, atvažiavau į klojimą vežti javų. Motina atnešė tėvui šulinio vandens su vyšniomis – patikėkite, tai buvo labai labai skanus gėrimas. Ten toluoje galite matyti – sėdi „lineikoj“ abi mano jau pusmergės seserys. Jos dirbti „nelabai“, jos aptarinėja praejusią gegužinę.

Trečias paveikslas yra „1940 m. žiema“. Čia daug komentuoti nėra ką. Galiu tik

ties pasakyti, daug kas klausia, kodėl langinės uždarytos? Aš visiems pasakau: ne, šeima nebuvo išvežta į Sibirą, bet šitie langai buvo kaip tik į vakarus. O tais laikais į vakarus žvalgytis buvo labai nepatartina.“ (Čia ir kitur cituota iš A. Barono kalbos parodos atidaryme stenogramos, skelbtos žurnale „Vilkmergelė“ 2016, nr. 5, p. 5. – Aut.)

Apskritai, jubiliejinės A. Barono parodos stulbina, žavi ir įkvepia žiūrovą savo paveikslų gausa, liudijančia nepaprastai stiprų autoriaus kūrybinį proveržį ir neregėtą darbštumą.

Kita vertus, joje matome gan skirtingą tapybos darbų

tematiką, gilią istorinę ir filosofinę potekstę bei stiliaus įvairovę.

Autorius tapo viską, ką geriausiai pažįsta, kas jį jaudina. Šalia meilės gimtinei, čia taip pat vyrauja temos: laisvė („Meilės alėja“, „Laisvės paukščiai“ ir kt.), Lietuvos istorija („Lithuania restituta“, „Šventė“, „Trakai“), padavimai ar legendos („Šauksmas“, „Popietė pas dvarininką Kosakovskį“). Temų – daug.

Nė svetimi autoriui ir abstraktūs ieškojimai, kuriuose tarpsta suderintos ir šiltos spalvinės kompozicijos. Vis dėlto, pasak paties autoriaus, pagrindinė parodoje ekspo-

nuojamų paveikslų dominanti yra „meilė žmogui, meilė tėvynei, laisvei ir tėviškei“. Ši gija eina per visus darbus ir sujungia juos į vieningą visumą.

Gyvenu viltimi, kad turtinga, beveik du dešimtmečius kurta A. Barono paveikslų kolekcija ateityje suras sau deramą pastogę ir labai ilgai džiugins visus meno mylėtojus, ypač – mūsų kraštiečius, moksleivius ir jaunimą.

Kartu ši unikali paveikslų kolekcija turėtų tapti puikiu liudininku ir sektinu bei įkvepiančiu pavyzdžiu mūsų šalies senjorams, įtikinimai rodančiu, kokius didelius darbus dar gali nuveikti žmonės,

jau įžengę į garbų brandos amžių, bet vis dar turintys palankaus likimo dovanotą meno Mūzų palankumą.

Palinkėkime mielam kraštiečiui, dailininkui mėgėjui ir parodų autoriui Almuntui Baronui, tik ką įžengusiam į naują savo gyvenimo etapą, stiprios sveikatos, ilgų metų, nuolatinės Mūzų globos bei palankumo, nesibaigiančio kūrybinio polėkio, įkvėpimo ir naujų, prasmingų darbų.

Romualdas Vytautas Rimša

SPAUDOS.
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Iš A. Barono paveikslų rinkinio... (Jubiliejinės parodos Ukmergėje ir Svėdasuose fragmentas). Nuotr. R.V. Rimšos.